

Lausuntopyyntö, Kuhmoisten jätevedenpuhdistamon tarkkailumääräysten muutos

Rakennuslautakunta 14.10.2026 § 50
129/11.01.00/2026

Valmistelija Ympäristösihteeri, p. 040 554 0887

Lupa- ja valvontavirasto on toimittanut kuntaan seuraavan lausuntopyynnön 25.8.2026.

"Kuhmoisten Papinsaaren jätevedenpuhdistamon toiminnalle on myönnetty ympäristöluvat 8.7.2008 (Keski-Suomen ympäristökeskus) sekä 1.6.2018 (Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto).

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) vaatii Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoa muuttamaan Kuhmoisten Papinsaaren jätevedenpuhdistamon ympäristölupapäätöksen tarkkailumääräyksiä alla olevan mukaisesti.

Nykyisen lupamääräyksen 14 mukaan vesistötarkkailua tulee suorittaa kolmesta näytteenottopisteestä, joista yksi on "Päijänne Kuhmoinen 2". ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kyseinen näytteenottopiste ei kuitenkaan kuvaa puhdistamon vaikutuksia sen sijoituessa etäälle purkuputkesta ja sen päästä. Alueella on vanha purkuputki, jonne on edelleen ylivuotomahdollisuus, mutta toiminnanharjoittajan mukaan nykyisissä olosuhteissa tällainen ylivuototilanne olisi lähes mahdoton eikä sellaista tilannetta ole ikinä raportoitu. Näin ollen Päijänne Kuhmoinen 2 tarkkailupisteen vuosittainen seuranta ei ole tarpeen ja se vääristää aiheettomasti puhdistamon tuloksia ympäröivän maatalouden takia. Sen sijaan varsinaisen purkupaikan alapuolella on vain yksi tarkkailupiste "Päijänne Kuhmoinen 6" ja uuden vesistötarkkailupisteen lisääminen tämän alapuolelle olisi aiheellista todellisten vaikutusten havainnoimiseksi.

Päätöksessä on annettava vesiympäristölle vaarallisista ja haitallista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (Vna 1022/2006) mukainen velvollisuus tutkia ns. hava-aineet ensin kertaluontoisesti laajana ja sen jälkeen säännöllisesti perustuen kertaluontoiseen selvitykseen. Laaja selvitys tulee uusia vähintään 5 vuoden välein.

Lisäksi ELY-keskus on hyväksynyt seuraavia pienempiä muutoksia tarkkailuihin, jotka tulee huomioida lupamääräyksissä:

- *Nykyisellään PIRELY/1715/2021 2/2 havaintopaikoilta analysoidaan fekaalisten streptokokkien sijaan lämpökestoiset kolimuotoiset bakteerit sekä suolistoperäiset enterokokit.*
- *Fosfaattifosforin tarkkailun muuttaminen liukoisen kokonaisfosforin tarkkailuksi.*

- *Vaikutustarkkailuraportin eriyttäminen käyttö- ja päästöraportista muiden Pirkanmaan jätevedenpuhdistamoiden raportointia mukaillen.*

Valvontaviranomaiselle tulee lupamääräyksissä antaa mahdollisuus tarkkailun muuttamiseen tarvittaessa.

Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että Kuhmoisten Papinsaaren jätevedenpuhdistamon toimintaa koskevat lupamääräykset eivät vastaa nykyisten jätevedenpuhdistamoille annettujen lupamääräysten sisältöä. Lupapäätöksessä ei myöskään ole annettu tarkempia määräyksiä koskien mm. purkupaikkaa, toiminnan lopettamista, riskienhallintaa, ohjuoksutus- ja ylivuototilanteita, viemäriverkoston kuntoa, toimintaohjeita sekä jätteiden ja kemikaalien varastointia. Näin ollen ELY-keskus jättää lupaviranomaisen harkintaan, tulisiko lupamääräyksiä tarkistaa muiltakin osin. Lisäksi ELY-keskus esittää, että Papinsaaren jätevedenpuhdistamon lupamääräykset koottaisiin yhteen lupapäätökseen lupatilanteen selkeyttämiseksi.”

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Kuhmoisten ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa asiaan 16.10.2026 mennessä.

Esittelijä

Ympäristösihteeri Anette Ursin

Ehdotus

Lausuntopyyntö koskee ELY-keskuksen toimittamaa vaatimusta Aluehallintovirastolle, jonka johdosta kuntaa kuullaan toiminnanharjoittajana. Sekä entiset ELY-keskus että Aluehallintovirasto ovat nykyään osa Lupa- ja valvontavirastoa, vuoden 2026 alusta voimaantulleen valtion aluehallinnon uudistuksen johdosta. Lupa- ja valvontavirasto toimii siis kunnan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan lupaviranomaisena. Kyseessä on lupatekninen asia, eikä toiminnanharjoittajan toimintaan liittyvä asia. Jätevedenpuhdistamo toimii nykyisen ympäristölupansa mukaan, kuten kuuluukin.

Rakennuslautakunta katsoo, että esitetyt muutokset ovat kannatettavia. Muutoksista keskeisin on tarkkailupisteen siirto, joka parantaa vaikutusten havainnointia. Muut muutokset, jotka tulee vaatimuksen mukaan huomioida lupamääräysten päivityksessä, koskevat termistön ja käytänteiden päivittämistä ajantasaisiksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämä pykäläkohta tarkastettiin kokouksessa.